

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Blackstad skola

Läsåret 21/22

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Blackstad skola vision.....	4
Gemensamma mål på Blackstad skola och fritidshem.....	5
Främjande insatser.....	6
Förebyggande åtgärder.....	8
Kartläggning.....	10
Rutin för diskriminering och kränkande behandling.....	11
Konflikthantering utifrån den isländska modellen.....	12
Åtgärder - rutiner när en elev får kännedom om att en annan elev blivit utsatt för kränkande behandling	13
Årshjul.....	14
Mer information om kränkande behandling hittar ni på de här länkarna.....	16
Informationsblad till vårdnadshavare.....	17

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Huvudmannen ska upprätta en plan mot kränkande behandling en gång per år. Planen ska innehålla

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever
- en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redogörelse för de åtgärder som planerades i det föregående årets plan.

I planen bör huvudmannen också ange vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs och hur dessa ska följas upp och utvärderas. De mål som verksamheten har satt upp bör också stå med i planen. Planen bör också innehålla de rutiner som verksamheten har för akuta situationer.

Det är bra om planen innehåller en redogörelse för hur barn och elever ska medverka i arbetet med aktiva åtgärder.

6 kapitlet 8 § skollagen.

Ansvar för planens upprättande och förankring i verksamheten

I början av höstterminen ansvarar lärare/fritidspedagoger och resurspersonal att informera om *planen mot diskriminering och kränkande behandling*, även kallad *likabehandlingsplanen*. Likabehandlingsplanen innefattar hur skolan arbetar med att motverka all diskriminering och kränkande behandling för skolans elever. Vi börjar höstterminen med en värdegrundsvecka. I samband med värdegrundsarbetet presenterar och arbetar vi med likabehandlingsplanen med eleverna. Rektor ansvarar för att vårdnadshavare får information om *likabehandlingsplanen i början av höstterminen*. När vårterminen börjar utvärderas *likabehandlingsplanen* och utifrån resultatet upprättas en ny plan som ska gälla i 12 månader.

Blackstad skola vision

Lust att lära – rätt att lyckas

Vi på Blackstad skola och fritidshem strävar efter att ha en trivsamt social gemenskap som skapar trygghet, vilja och lust att lära. Det innebär att vi har nolltolerans mot all kränkande och diskriminerande behandling för att främja elevernas välmående. Vi arbetar med förebyggande åtgärder och rutiner för att i god tid upptäcka om några kränkningar förekommer.

Att förmedla och förankra skolans grundläggande värderingar till våra elever är ett av skolans viktigaste uppdrag. Genom att gestalta och förmedla människovärdets okränkbarhet, individens frihet och integritet vill vi belysa att alla människor har samma rättigheter oavsett olikheter som framkommer i diskrimineringslagen (2008:567).

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrer)
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom)
- Sexuell läggning
- Funktionsnedsättning (till exempel allergi, ADHD eller synskada)
- Ålder

Diskrimineringslagen förbjuder att någon behandlas illa eller orättvist i samband med diskrimineringsgrunderna. För mer information hänvisar vi till diskrimineringslagen (SFS 2008:5679).

Kortfattad definition av begreppen diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Diskriminering - När en person medvetet eller omedvetet utsätter en viss grupp eller person för orättvis behandling.

Trakasserier - Ett agerande som kränker någons värdighet. Kommentarer, gester och utfrysning kan definieras som trakasserier.

Sexuella trakasserier - Trakasserier av sexuell natur kallas för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar. Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är den som blir utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier.

Kränkningar - Definieras som när en grupp eller en person kränker en annan persons värdighet. Personerna eller personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot.

Gemensamma mål på Blackstad skola och fritidshem

Ingen ska utsättas för någon form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på skolan eller utanför skoltid. Målet är att alla elever ska uppleva skolan som en trygg och säker plats, där det finns studiero och stöd från trygga vuxna. Det vill vi uppnå genom att:

- Arbeta **främjande och förebyggande** för att motverka att diskriminering och kränkande behandling sker på och i anslutning till Blackstad skola.
- Ha tydliga rutiner, som personal, elever och vårdnadshavare känner till, för att **upptäcka, utreda och åtgärda** diskriminering och kränkande behandling.
- Skyndsamt vidta åtgärder om och när det kommer till skolans kännedom att någon blivit utsatt för diskriminering och kränkande behandling.

Främjande insatser

För att främja sammanhållning mellan årskurserna på Blackstad skola arbetar vi med skolkompisar. Grupper som är sammansatta mellan årskurserna. Eleverna är i skolkompis-grupperna när vi har gemensamma aktiviteter med hela skolan för att stärka vi-känslan. Gemensamma aktiviteter kan vara att grupperna samarbetar i anslutning till FN-dagen, julpyssel, temadagar. Skolan anordnar regelbundet allsång. Minst en gång per termin anordnas till exempel friluftsdagar med olika innehåll/teman.

Skolan har ett nära samarbete med fritidshemmet och har gemensamma teman för att främja samhörigheten och få en ökad förståelse för andra människor.

Skolan har rastvärdar och bussvärdar för att eleverna ska känna sig trygga på skolgården. Rastvärdarna ansvarar i största mån om en geografisk plats ute på skolgården. Ute finns det alltid vuxna när eleverna kommer till skolan på morgonen.

Skolans mål med de främjande insatserna är att vuxna och elever ska respektera alla människors lika värde. Rektor tillsammans med skolans och fritidshemmets personal ansvarar för att målet uppfylls. För att fånga upp synpunkter från elever har skolan elevråd och en elevlåda som elever kan lämna sina önskemål/synpunkter i. I stycket nedan ser ni vad alla tillsammans kan göra för att vara delaktiga i att främja arbetet för att motverka kränkande behandling och diskriminering. Samt vilka ansvar vi har.

Rektors ansvar och delaktighet: Ansvarar för att likabehandlingsplanen mot kränkande behandling och diskriminering upprättas varje år. Ansvarar också för att diskriminering och kränkningar utreds skyndsamt och att åtgärder vidtas.

Personalens ansvar och delaktighet: Personalen är delaktig genom att vid bland annat studiedagar och personalkonferenser följa upp och utvärdera likabehandlingsarbetet. Personalen har ansvar för att vara insatt i och anamma den pedagogiska grundsyn och människosyn som är grunden för att planen mot diskriminering och kränkande behandling efterlevs och genomsyrar skolans verksamhet.

Elevernas ansvar och delaktighet: Likabehandlingsplanen tas upp och diskuteras i klasserna och under storsamlingar. Planen utvärderas med eleverna och de är delaktiga i upprättandet av likabehandlingsplanen. Eleverna har också tillsammans med skolans personal ett ansvar för att uppmärksamma likabehandlingsteamet, rektor eller elevhälsopersonal om diskriminering och kränkande behandling sker i och utanför skolan samt att själva ta avstånd från sådana handlingar.

Vårdnadshavarnas delaktighet: Vårdnadshavare har möjlighet att ta del av planen mot diskriminering och kränkande behandling på vår hemsida och i skolan, samt att inkomma med synpunkter inför upprättandet av ny plan i samband med föräldramöten, föräldraråd eller via annan kontakt med skolan. Planen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras på föräldramöte varje läsår.

”Vi strävar efter och värdesätter ett nära samarbete med vårdnadshavare. Målet är att alla vårdnadshavare ska vända sig till oss med alla frågor. Så att vi tillsammans kan arbeta för alla elever ska känna sig trygga och för elevers rätt att lyckas.”

Förebyggande åtgärder

Barnkonventionen: FN dagens barnkonvention uppmärksammas under höstterminen under minst en halvdag. Barnkonventionen är en definition av rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Barnkonventionen blev 1 januari 2020 svensk lag. Konventionen består av 54 principer varav 41 av dessa slår fast vilka rättigheter barn SKA ha. Enligt Barnkonventionens 4 huvudprinciper arbetar vi dagligen kring barnkonventionen genom att alltid “se till barnets bästa”, “barns lika värde och rättigheter” “varje barns rätt till liv och utveckling” och “barnets rätt till att bilda och uttrycka sina åsikter och bli beaktade i alla frågor som rör hen”.

Trygghetskarta/trygghetsvandring/trygghetsenkät: Varje elev ges möjlighet att, ange platser på skolans område där de anser att det behöver göras trygghetskapande insatser. Informationen från trygghetskartan används i arbetet med att utveckla skolans område till en trygg plats för alla. Trygghetsvandring kommer att ske i samband med föräldraråd/föräldramöte som leds av rektor. VT 2021 har elever och vårdnadshavare fått chansen att besvara en trygghetsenkät för att Blackstad skola strävar efter att vara en trygg plats för alla. Skolan analyserar enkäten och åtgärdar.

Elevråd: Elever har rätt till inflytande över sin utbildning och arbetsmiljö. Elevinflytande är positivt i flera sammanhang, såsom relationen mellan pedagoger och elever. Det kan också bidra till lärodomar som är värdefulla för elevernas framtid. Att ta ansvar, leda, kommunicera och lyssna på andra. Skolinspektionen/barnkonventionen menar att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Vår målsättning är därför att ha klassråd och elevråd en gång i månaden.

Matsalen: Eleverna på skolan har tilldelats sittplats i matsalen för att inte någon ska behöva sitta ensam. Det finns alltid två pedagoger i matsalen. Eleverna på lågstadiet byter plats med jämna mellanrum.

Elevlådan: Är en möjlighet att öka tillgängligheten och delaktigheten för eleverna att framföra önskemål, synpunkter, klagomål, förslag på förbättringar. Elevlådan kan användas till att söka kontakt med en vuxen, om eleven inte vågar uttrycka sig till en vuxen personligen, utan den vuxna kan söka upp eleven.

Skolkompisar: Är ett hälsofrämjande arbete mellan olika klasser. Där elever under terminen arbetar tillsammans med elever från andra årskurser med olika uppgifter. Det gör vi för att skapa och stärka relationer mellan klasserna. För närvarande delas hela skolans elever in i grupper där minst en från varje klass finns i en grupp.

Rastvärdar: Vi arbetar ständigt med elevernas trygghet under sina raster. Vi strävar efter att skapa en så positiv skolsituation som möjligt. Genom elevråd, trygghetskarta och trygghetsenkät arbetar vi för att vara lyhörda för nya behov eller insatser för att alla raster ska vara trygga.

Omklädningsrum: Vi strävar efter att det alltid ska finnas en vuxen vid varje omklädningsrum inför och efter idrotten. Under läsåret 20/21 uppdaterades omklädningsrummen med duschdraperier enligt elevernas önskan. Enligt trygghetsenkäten är omklädningsrummen en av de platser eleverna kan känna sig otrygga. Vi har fått många bra förslag från elever och vårdnadshavare hur vi ska fortsätta förbättra omklädningsrummen. Under läsåret 21/22 sker renovering och vi strävar mot nya trygga miljöer för ombyte.

Stopp min kropp: Ett tema som skolan arbetar med tillsammans med kuratorn. Arbetet utgår ifrån Rädda barnens Stopp min kropp-vecka. Syftet med detta är att göra ämnet mer pratbart genom att skapa förståelse för vad vuxna och andra barn får och inte får göra med barnets kropp. Ämnen som berörs är bland annat integritet, privata delar, nätet samt bra och dåliga hemligheter. Lågstadiet kommer att arbeta med detta under höstterminen och mellanstadiet under vårterminen.

Mobilfri skola: En rekommendation från Västerviks kommun som vi valt att följa. Flertalet elever gynnas av att inte ha sin mobil under skoltid. Vi har tagit hänsyn till att kanske inte alla gynnas av mobilförbudet. Utan att skolan ska ta ett större ansvar att lära ut hur vi använder dagens teknologi på ett sunt sätt. Vi har under tid uppmärksammat positiva effekter såsom förbättrad studiero som i sin tur främjar lärandet. Vi ser också en risk att mobiltelefoner i skolan kan motverka vårt arbete mot mobbning och kränkande behandling.

Konflikthantering: Vår version av den isländska modellen. Läs mer på sidan 13.

Värdegrundsarbete: Alla skolor ska aktivt arbeta för att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar vårt samhälle vilar på. Vi inleder därför HT 2021 med en veckas arbete kring värdegrund och tillsammans skapar vi Blackstad skolas egna värdegrundsord. Blackstad skolas värdegrundsord är AGENT, som står för ansvar, gemenskap, envishet, nyfikenhet och trygghet. Genom olika övningar är målet att skapa en demokratisk process där vi alla lyssnar och ökar förståelsen för varandra. Som i sin tur ökar tryggheten. Skolans miljö är ytterst viktigt för att främja elevers lärande. Värdegrundsarbetet är ett långsiktigt arbete.

Blackstad skolans likabehandlingsteam: Arbetar både främjande, förebyggande och som utredare. Kallas främst in vid behov för att så snabbt som möjligt besluta vilka åtgärder som ska göras om en kränkning har skett. Genom att kartlägga och utreda händelsen. Om ärendet kräver upprättas en handlingsplan. Teamet består av Linn, Ann-Kari och Martina alla med befattningen som socialpedagoger. Vid likabehandlingsteamets träffar medverkar en personal från varje arbetslag.

Kartläggning

Kartläggningens syfte är att få fram vilka riskfaktorer som finns i skolan, för att sedan åtgärda dem för att skapa en trygg miljö för eleverna, både socialt och inlärningsmässigt med stöd av skollagen 5 kap. 3 § (SFS: 2010:800).

Metoder för kartläggning

- Utvecklingssamtal
- Hälsosamtal - genomförs av skolsköterska i åk 1 och åk 4.
- Elevernas närvaro följs upp dagligen av att en vuxen varje morgon går runt i alla klassrummen för att följa upp frånvaro.
- Trygghetskarta/trygghetsvandring/ trygghetsenkät.
- Elevlådan
- Personalkonferenser/utvecklingsdagar
- Kuratorsamtal
- Nätverksmöte
- Kontakt med vårdnadshavare.
- Samtalsstöd erbjuds vid behov eller efterfrågan av en vuxen eleven har förtroende för.
- EHM-träffar.
- Likabehandlingsteam

Rutin för diskriminering och kränkande behandling

Enligt skollagen (SFS: 2010:800) har alla barn och elever rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt. Förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, fritidshem, skola och vuxenutbildning ska vara fria från kränkande behandling.

Kränkande behandling är enligt barn- och elevombudsmannen handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att arbetet mot kränkningar sker i våra verksamheter. Enligt Skollagen 6 kap. 10 § är skolpersonalens och rektors anmälningsplikt direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna. Anmälningskyldigheten omfattar alla situationer där barn och elever upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Det ska alltså inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektor eller huvudman (SKOLFS 2012:10).

Rektor är skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna skyndsamt och, i förekommande fall, vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad händer om en elev blir kränkt och om kränkningarna fortsätter?

Om kränkningar ej upphör trappas åtgärderna upp på följande vis.

1. Eleven som kränker får ett samtal med likabehandlingsteamet. Likabehandlingsteamet upprättar en plan med eleven för att kränkningen inte ska ske igen och kontaktar vårdnadshavare hos båda parter, den som blivit utsatt och den som kränkt. Likabehandlingsteamet har även samtal med den som blivit utsatt.
2. Eleven får ha samtal med likabehandlingsteam och följer upp åtgärder som skrivits första tillfället.
3. Eleven får ha samtal med rektor och vårdnadshavare.
4. Samtal med externa resurser (polis och socialtjänst)
5. Disciplinära åtgärder enligt skollagen kap 5.

[http://old.gavle.se/PageFiles/159527/14_04_Skollagen%205%20kap%20\(2\).pdf](http://old.gavle.se/PageFiles/159527/14_04_Skollagen%205%20kap%20(2).pdf)

Konflikthantering utifrån den isländska modellen

Blackstad skola använder sig av den isländska modellen som metod för konfliktlösning i samband med att elever upplever att de blivit kränkta av andra elever. Modellen är väl beprövad och ser ut enligt följande:

- De inblandade turas om att ge sin bild av situationen. Vi respekterar varandra och lyssnar när någon annan pratar. Närvarande vuxen stödjer samtalet genom att ställa öppna frågor, bemöta alla deltagares åsikter och belysa problemet utifrån olika synvinklar.

1. Vad är det som har hänt?

2. Hur känner sig de inblandade?

3. Vilka olika lösningar finns?

- Vad får de olika lösningarna för konsekvenser?
- Vad är det bästa/värsta som kan hända?

4. Vilken lösning är bäst?

- Hur blir det nu?

5. Uppföljning

Åtgärder - rutiner när en elev eller pedagog får kännedom om att en annan elev blivit utsatt för diskriminering och kränkande behandling.

När en *elev* får kännedom om att en annan elev blir eller har blivit utsatt för någon form av diskriminering och kränkande behandling ska den eleven vända sig till en vuxen på skolan. När den vuxna får kännedom om att en elev utsatts för kränkande behandling ska den vuxna samtala med eleven och elevens klasslärare informeras om det. Nedan finns en checklista för tillvägagångssättet:

- Händelsen utreds efter en tydlig handlingsplan. Samtal med berörda parter sker skyndsamt.
- Rektor informeras.
- Skolan kontaktar vårdnadshavare till de inblandade med förväntan om återkoppling skriftligt eller via telefon.
- Rektor, eller den som rektor har utsett för utredning, ansvarar för att utredningen och eventuella åtgärder dokumenteras, följs upp och utvärderas.
- Rektor ansvarar för att vidta åtgärder om den kränkande handlingen inte upphör. Samt följer trappan som nämns under rubriken "Vad händer om en elev blir kränkt"
- Rektor, eller den som rektor utsett, ansvarar för att en anmälan skickas till huvudmannen.
- Elevhälsan kontaktas om det finns en oro för eleven sociala situation. Här kan det också fattas beslut om att göra orosanmälan till socialtjänsten. Beroende på vilken sorts oro som finns för barnet kan skolan kontakta och informera hemmet om att orosanmälan skickas in, det är dock inte nödvändigt och bör, i vissa fall, undvikas. Finns det misstankar om brott ska en polisanmälan göras.

Årshjul

Månad	Insatser
Augusti/September	<p>Presentation av den reviderade likabehandlingsplanen.</p> <p>Nya mål upprättas för arbetet kring likabehandling.</p> <p>Trygghetsenkätens svarsalternativ presenteras med tillhörande analys för all personal på skolan och diskuterar åtgärder och främjande insatser.</p> <p>Genomgång av rutiner gällande diskriminering/ kränkande behandling.</p> <p>Värdegrundsvecka terminsstart HT 2021.</p> <p>Varje enskild lärare informerar respektive klass om likabehandlingsplanen under skolans värdegrundsvecka.</p> <p>Vandring på Gränsö hela skolan.</p> <p>Rektor informerar vårdnadshavare om vår likabehandlingsplan i skrift eller på föräldramöten. Vårdnadshavare får en svarstalong för att godkänna vår likabehandlingsplan eller komma med synpunkter. Rektor ansvarar för trygghetsvandring med vårdnadshavare under föräldramöten.</p> <p>Elevrådsrepresentanter röstas fram och tillsammans med lärare hålls klassråd och där efter Elevråd.</p> <p>Undersökning av risker - skyddsombud.</p>
Oktober	<p>Likabehandlingsteamet träffas med en representant från låg/mellanstadiet samt fritids. För att följa upp arbetet med likabehandlingsplanen.</p> <p>FN-dagen uppmärksammas under en halvdag.</p>
November	
December	<p>Värdegrundsarbetet utvärderas av elever med pedagoger. Värdegrundsarbetet utvärderas med alla pedagoger och sammanställs.</p>

Januari/ Februari	Uppföljning av rutiner gällande rapportering av anmälan om kränkande behandling, tillbud och utredning.
Mars/April	Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.
Maj/juni	Revidering av likabehandlingsplanen. Nya mål tills nästa termin.

Mer information om kränkande behandling hittar du under de här länkarna.

[blankett-anmalan-om-krankande-behandling.pdf \(vastervik.se\)](#)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

<https://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>

<https://www.skolverket.se/>

<https://www.skolinspektionen.se/inspektion-och-tillstand/>

Informationsblad till vårdnadshavare

Kontaktvägar vid misstanke om kränkning

Vart vänder man sig som vårdnadshavare om man upplever eller misstänker att kränkande handlingar pågår?

Rektor: Daniel Axelsson	Tel: 0493-215 24 072-532 15 24	daniel.axelsson@vastervik.se
Likabehandlingsteam: Ann-Kari Linn och Martina	Tel Blackstad skola: 0493-215 21	ann-kari.andersson@vastervik.se linn.ohlin@vastervik.se martina.backman@vastervik.se
Kurator: Sophie Berge	0493-57314	sophie.berge@vastervik.se

Personal och elever kan göra mycket, men vi lägger stor vikt vid ett nära samarbete med hemmet. Du kan läsa mer om detta i Västerviks Kommuns förväntansdokument som går att hitta på www.vastervik.se

✂-----

Skicka med denna svarstalong tillbaka till skolan.

Jag/Vi har tagit del av Blackstad skolans Likabehandlingsplan

Elevens namn:

Vårdnadshavares underskrift:

Synpunkter:
